

ЯК ВОНИ ВКРАЛИ У НАС

ДЕЙВІД ЄЛЛОП

ТЕМПОРА

ДЕЙВІД ЄЛЛОП

**ЯК ВОНИ
ВКРАЛИ
У НАС
ГРУ**

Київ

TEMP
PORA
2012

ЗМІСТ

Подяки.....	4
Пролог до видання 2011 року	7
Пролог	8
Частина перша.....	24
Частина друга	168
Частина третя	374
Епілог	598
Епілог до видання 2011 року	629

...

У середині 1997-го президент Авеланж, який на початку року категорично заявив, що «не буде втручатися у виборчий процес», був украй заклопотаний виборчою кампанією свого генерального секретаря, Зеппа Блаттера. Коли наприкінці 1996-го Авеланж оголосив, що після виборів 1998-го уже не буде президентом

ФІФА, він написав листа всім членам виконавчого комітету ФІФА, де чітко заявляв про своє прагнення втілити в реальність те, про що говорив Леннарт Йоганссон на бенкеті, де вшановували Авеланжа і його дружину Анну Марію: «Я прагну єдності ФІФА на всіх континентах». 1997-го він уже про це забув, бо просував свого наступника Блаттера. Зважаючи на те, що за Йоганссона мали віддати голоси п'ятдесят одна європейська країна, висування кандидатури Блаттера заперечувало можливу єдність у ФІФА. Якщо переможе Блаттер, у найвищих ешелонах футбольного світу надовго запанує розбрат.

У жовтні 1997 року ФІФА запросила 25 генеральних секретарів та футбольних управлінців з африканських країн на дванадцятиденний тренінг до Невшательського університету, що в Швейцарії. Це була розкішна подія. Всюди дипломати, журналістів запрошено на коктейлі й обід. Проведення обійшлося у понад чверть мільйона доларів. Перше, що Йоганссон і його семеро європейських колег-посадовців ФІФА дізналися про прийом, містилося у прес-релізі. Головною метою зборів було створення для

Авеланжа можливості працювати водночас із медіа й делегатами. Туніський член медіакомісії ФІФА бачив, як Авеланж запросив до свого кабінету групу журналістів і почав співати осанну Зеппові Блаттеру й спонукати газетярів підтримувати Блаттера як свого наступника. Звісно, Блаттер не був кандидатом, а Авеланж не збирався балотуватися.

За своє двадцятичотирирічне правління Жуан Авеланж часто заявляв «лише через мій труп», потім, щоправда, міняючи позицію — свою чи трупа — коли ставало зрозумілим, що він програв. Законопроект Пеле — класичний приклад. Якщо від початку 1997-го й була якась справа «лише через мій труп», де Авеланж не змінював позицій, то це питання кандидатури його наступника. Авеланж був упевнений, що з поразкою Йоганссона він і далі буде президентом за посередництва Зеппа Блаттера. Безперервність. Ось як зватиметься ця гра. З приходом Блаттера Авеланж матиме живого пам'ятника.

Видовище справді незвичайне. Розмінявши дев'ятий десяток, чоловік продовжує кидати виклики більшості виконавчого комітету

ФІФА, фактично всьому європейському футболу й значній частині футболу світового. Найприголомшливіший приклад пихатості й неповаги Авеланжа до будь-яких форм демократії — манера, в якій він роздавав права на телетрансляцію чемпіонату світу «своїм» кандидатам, консорціуму німецького медіагіганта «*Taurus Film/Kirch Gruppe*» і швейцарським партнерам «*Sporis*». Консультації з фінансовим комітетом ФІФА було зведено до мінімуму, консультацій з іншими претендентами не існувало взагалі; початкова ставка сумою в один мільярд доларів була проігнорована, а насамкінець дует Авеланж–Блаттер продав права не лише на Чемпіонат світу 2002 р., а й на Чемпіонат світу 2006 р. Після відставки Авеланжа права, якими він уже розпорядився, ще вісім років мали бути недоступними. На два чемпіонати їх продали за два мільярди доларів. Головною причиною здобуття такої великої суми була ставка Марка МакКормака з *IMG* — мільярд доларів за самий лише Чемпіонат світу 2002 р. Перспектива такого величезного прибутку гарантувала, що у переддень виборів 1998 року Авеланж і Блаттер будуть дуже-дуже щедрими у всьому, що

стосується забезпечення підтримки. Дуже багато національних асоціацій мали збагатитися на «дострокових виплатах фінансової допомоги». Сума такої «допомоги» — понад 1,3 мільйона доларів.

Король Сонце й незадекларований претендент на його престол безсоромно користувалися своїми посадами президента й генерального секретаря ФІФА під час і після марсельського жеребкування на чемпіонат світу. Блаттер усе ще не поспішав із самовисуванням. Що довше він не заявляв про свою кандидатуру, то довше він міг користуватися посадою генерального секретаря під час професійної неофіційної виборчої кампанії. Ніхто не працював так наполегливо упродовж цієї «липової війни» заради успіху Блаттера, як Авеланж. На початку 1998-го президент вирушив у світове «прощальне турне». Він їхав із подарунками. В Африці, приміром, це було схоже на похмурий дубль 70-х. Бразилець ходив поміж делегатів ФІФА й пропонував «фінансову допомогу». Розміри пропозицій як завжди різнилися. Про ймовірність переконання делегатів ФІФА голосувати за Блаттера може свідчити дуже

скромний рівень житла і зручностей, у яких мали жити делегати з країн Третього світу. Заступаючи на свій останній президентський термін 1994-го, Авеланж говорив про один зі своїх найважливіших проектів. «Кожен із делегатів ФІФА повинен мати факсовий апарат, щоб вільно брати участь в обговоренні питань. Це — ключова необхідна інвестиція станом на сьогодні.» Тепер, завдяки Авеланжеві, — принаймні на думку самого президента — факсових апаратів вистачає для всіх.

Ці апарати — лише мала частина всього розданого президентом. Кожній із асоціацій-членів — по мільйону доларів. Кожній із шести конфедерацій — десять мільйонів доларів. Авеланж продовжував зазирати в чужу кишеню до самого кінця. У цьому випадку — в нашу. У кишеню, створену Леннартом Йоганссоном.

Авеланж нікого не забув. Нікого з тих, хто має право голосу.

«ЛЮДСЬКА ПРИРОДА — ТЕНДІТНА І ВРАЗЛИВА ДО СПОКУС ШВИДКОЇ
ТА ЛЕГКОЇ НАЖИВИ. ЗА ЧАС, ЯКИЙ ПОКРИВАЄ ЦЕЙ ЗВІТ, БУЛИ
ВИПАДКИ, КОЛИ ЦЯ СПОКУСА СТАВАЛА НАДТО СИЛЬНОЮ, І ОКРЕМІ
ЛЮДИ ЇЙ ПІДДАВАЛИСЯ. ЦЕ — НАГАДУВАННЯ ПРО ПОСТІЙНУ
ПОТРЕБУ ПИЛЬНУВАТИ І ПОПЕРЕДЖАТИ ПОДІБНЕ.

У ВСІХ ВИПАДКАХ ПРИЧИНОЮ БУЛИ ГРОШІ — ЇХ ЧАСТО
НАЗИВАЮТЬ КОРЕНЕМ УСЬОГО ЗЛА. КОРУПЦІЯ У ФУТБОЛІ —
СПРАВДІ ВЕЛИКЕ ЗЛО, ОБМАН НЕ ЛИШЕ ГРАВЦІВ, А Й НЕВИННИХ
УБОЛІВАЛЬНИКІВ, ЯКІ ЩИРОСЕРДНО ВІРЯТЬ, ЩО У КОЖНОМУ МАТЧІ
ВСІ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ПОВНУ СИЛУ. ЗАБЕРІТЬ ЦЮ ДОВІРУ —
І ВЕСЬ ХРАМ СПОРТУ ОБВАЛИТЬСЯ.»

«ФУТБОЛ БУВ СПРАВДІ ГАРНОЮ ГРОЮ — БЕЗКЛАСОВОЮ,
БЕЗРАСОВОЮ, ОБ'ЄДНАВЧОЮ. ГРА ДАЛА НАМ УНІВЕРСАЛЬНУ МОВУ
ПРОПОНУВАЛА ЧАРІВНІ ІДЕАЛИ. У БАГАТЬОХ СЕНСАХ ВОНА БУЛА
ЗРАЗКОМ ТОГО, ЯК ПОТРІБНО ЖИТИ. У ГРІ БУЛА ЄДНІСТЬ, ЧЕСНІСТЬ,
ЕТИКА Й МОРАЛЬ. УСЬОГО ЦЬОГО БІЛЬШЕ НЕМАЄ. ВОНИ ВСЕ ВКРАЛИ,
ВОНИ ВКРАЛИ ГРУ.»

ДЕЙВІД ЕЛЛОП

ISBN 978-617-569-103-8

9 786175 691038

ДЕ КУПИТИ

Київ

• Вул. Лисенка, 3
Телефон: (044) 235-88-50
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних	• Пр. Повітрофлотський, 33/2
Телефон: (044) 275-67-42
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних
• Вул. Спаська, 5
Телефон: (044) 351-13-38
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних	• Вул. Саксаганського, 107/47
Телефон: (044) 383-61-49
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних

Харків

- Вул. Сумська, 3
Телефон: (057) 731-59-49
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних

Вінниця

- Вул. Соборна, 89
Телефон: (0432) 52-93-41
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних

Львів

- Просп. Свободи, 7
Телефон: (032) 235 73 68
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних

Тернопіль

- Вул. Валова, 7–9
Телефон: (0352) 25-44-59
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних

Івано-Франківськ

- Вул. Незалежності, 31
Телефон: (0342) 72-25-02
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних

Володимир-Волинський

- Вул. Ковельська, 6
Телефон: (03342) 2-19-57
Режим роботи:
з 9:00 до 21:00, без вихідних